

RIKSDAGENS SVAR 89/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 36 och 38 § i universitetslagen samt av yrkeshögskolelagen och lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret

Ärende

Regeringen har till 2012 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av 36 och 38 § i universitetslagen samt av yrkeshögskolelagen och lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret (RP 44/2012 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 3/2013 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av 36 och 38 § i universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i universitetslagen (558/2009) 36 och 38 § som följer:

36 §

Antagning av studerande

De studerande antas av universitetet. En studerande antas för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, någondera av dessa examina eller påbyggnadsexamen.

Vid antagning av studerande till studier som leder antingen till enbart lägre högskoleexamen eller till både lägre och högre högskoleexamen eller till enbart högre högskoleexamen ordnas antagningen av studerande med en gemensam ansökan till högskolorna. Gemensam ansökan till högskolorna används dock inte vid antagning av studerande till annan utbildning än sådan som finansieras med stöd av denna lag eller

vid antagning av överflyttande studerande. Ett universitet kan dessutom fatta beslut om att den gemensamma ansökan inte omfattar utbildning på främmande språk samt sådan utbildning som riktas till en specifik målgrupp och i fråga om vilken universitetet har bestämt de sökandes behörighet separat.

Universitetet beslutar om grunderna för antagningen av studerande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder ska då tillämpas på alla sökande i samma grupp. Avvikelse från de likvärdiga antagningsgrunderna får i begränsad utsträckning göras för att utbildningsbehovet hos någon språkgrupp ska kunna tillgodoses.

En del av de studieplatser som ansökan gäller får reserveras för personer som inte tidigare har avlagt högskoleexamen inom utbildningssystemet i Finland eller mottagit en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen. Universitetet ska därvid trygga ändamålsenliga ansökningsmöjligheter också för dem som avlagt högskoleexamen och tagit emot en studieplats. Universitetet ska se till att möjligheterna för dessa olika grupper av sökande att få en studieplats inte blir oskäligt olika med tanke på jämställdheten mellan sökandena. Vid bedömning av skäligheten beaktas hur stor andel de sökande i olika persongrupper utgör av alla sökande, möjligheten att övergå till studier via andra vägar än den gemensamma ansökan och andra omständigheter som kan jämföras med dessa.

Vid gemensam ansökan till högskolorna kan en sökande antas till endast ett ansökningsobjekt.

Vid gemensam ansökan utnyttjas det antagningsregister som avses i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret (1058/1998). Närmare bestämmelser om förrättandet av gemensam ansökan och om de förfaranden som då tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

38 §

Mottagande av studieplats

Den som har antagits som studerande ska inom den tid som anges i universitetets antagningsmeddelande meddela universitetet att han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som har antagits som studerande inte lämnar detta meddelande inom utsatt tid, går studieplatsen förlopad. I det register för ansökan till högskolorna som avses i 1 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret ska universitetet utan dröjsmål göra en anteckning om att studieplatsen har tagits emot.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid antagning av studerande till utbildning som börjar våren 2015.

Den möjlighet som avses i 36 § 4 mom. att reservera en del av nybörjarplatserna för sökande som inte tidigare har avlagt högskoleexamen inom utbildningssystemet i Finland eller mottagit en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen tillämpas likväl också på sökande som har tagit emot en studieplats i en utbildning som börjat våren 2014 eller tidigare, men som inte har avlagt högskoleexamen.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av yrkeshögskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i yrkeshögskolelagen (351/2003) 20 § 1 mom., 22 § och 26 a § 2 mom., sådana de lyder, 20 § 1 mom. i lag 953/2011, 22 § i lag 564/2009 samt 26 a § 2 mom. i lag 1341/2011, som följer:

20 §

Behörighet för yrkeshögskolestudier

Till studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan antas den som har avlagt eller fullgjort

1) gymnasiets lärokurs eller examen som avses i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005),

2) yrkesinriktad grundexamen som omfattar minst tre år eller motsvarande tidigare studier,

3) sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller motsvarande tidigare examen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), eller

4) utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för högskolestudier.

22 §

Antagning av studerande och mottagande av studieplats

De studerande antas av yrkeshögskolan. De studerande antas för att avlägga yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen.

Vid antagning av studerande till studier som leder till yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen ordnas antagningen av studerande med en gemensam ansökan till högskolorna. Gemensam ansökan till högskolorna används dock inte vid antagning av studerande till annan utbildning än sådan som finansieras med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) eller vid antagning av överflyttande studerande. En yrkeshögskola kan dessutom fatta beslut om att den gemensamma ansökan inte omfattar utbildning på främmande språk samt sådan utbildning som riktas till en specifik målgrupp och i fråga om vilken yrkeshögskolan har bestämt de sökandes behörighet separat.

Yrkeshögskolan beslutar om grunderna för antagningen av studerande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder ska då tillämpas på alla sökande i samma grupp.

En del av de studieplatser som ansökan gäller får reserveras för personer som inte tidigare har avlagt högskoleexamen inom utbildningssystemet i Finland eller mottagit en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen. Yrkeshögskolan ska därvid trygga ändamålsenliga ansökningsmöjligheter också för dem som avlagt högskoleexamen och tagit emot en studieplats. Yrkeshögskolan ska se till att möjligheterna för dessa olika grupper av sökande att få en studieplats inte blir oskäligt olika med tanke på jämställdheten mellan sökandena. Vid bedömning av skäligheten beaktas hur stor andel de sökande i olika persongrupper utgör av alla sökande, möjligheten att övergå till studier via andra vägar än den gemensamma ansökan och andra omständigheter som kan jämföras med dessa.

Vid gemensam ansökan utnyttjas det antagningsregister som avses i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret (1058/1998). Närmare bestämmelser om förrättandet av gemensam ansökan och om de förfaranden som då tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den som har antagits som studerande ska inom den tid som anges i yrkeshögskolans antagningsmeddelande meddela yrkeshögskolan att han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som har antagits som studerande inte lämnar detta meddelande inom utsatt tid, går studieplatsen förlorad. I det register för ansökan till högskolorna som avses i 1 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret ska yrkeshögskolan utan dröjsmål göra en anteckning om att studieplatsen har tagits emot.

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande får hos yrkeshögskolans styrelse skriftligen begära omprövning av antagningsbeslutet inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Resultatet av antagningen får inte med anledning av en begäran om omprövning ändras till nackdel för den som har antagits som studerande. Närmare bestämmelser om förfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 a §

Uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämföras med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart, eller för sådana personers familjemedlemmar. Uppdragsutbildning kan inte heller ordnas för personer som har EU-blåkort enligt utlänningslagen (301/2004), kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller för sådana personers familjemedlemmar. I fråga om begreppet familjemedlem tillämpas definitionen i utlänningslagen. På studerande som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 20, 20 a och 20 b §,

22 § 5 mom. samt 25 a—25 d, 27, 28, 28 a, 28 b och 42 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid antagning av studerande till utbildning som börjar våren 2015.

Den möjlighet som avses i 22 § 4 mom. att reservera en del av nybörjarplatserna för sökande som inte tidigare har avlagt högskoleexamen inom utbildningssystemet i Finland eller mottagit en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen tillämpas likväl också på sökande som har tagit emot en studieplats i en utbildning som börjat våren 2014 eller tidigare, men som inte har avlagt högskoleexamen.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret (1058/1998) lagens rubrik samt 1, 2 och 10 §, av dem 1 och 2 § sådana de lyder i lag 560/2009, samt fogas till lagen ett nytt 1 a kap. som följer:

Lag

om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret

1 §

Register och registeransvarig

Antagningsregistret består av

- 1) registret för ansökan till högskolorna,
- 2) registret för ansökan till yrkesutbildning och gymnasieutbildning.

Registeransvarig för antagningsregistret är Utbildningsstyrelsen. I registerföringen deltar universiteten och yrkeshögskolorna i fråga om det delregister som avses i 1 mom. 1 punkten samt anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning i fråga om det delregister som avses i 1 mom. 2 punkten.

2 §

Ändamål

Av antagningsregistrets delregister används

1) registret för ansökan till högskolorna vid antagning av studerande till studier som leder till sådana lägre och högre högskoleexamina som avses i universitetslagen (558/2009) och sådan yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen som avses i yrkeshögskolelagen (351/2003) samt, enligt universitetets och yrkeshögskolans prövning, även vid antagning av studerande till annan utbildning som erbjuds av högskolan,

2) registret för ansökan till yrkesutbildning och gymnasieutbildning vid antagning av studerande till sådana utbildningar och examina som avses i lagen om yrkesutbildning (630/1998), i gymnasielagen (629/1998) och i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998).

Antagningsregistret används för att

1) informera om studier och antagning,

2) ordna ansökan till utbildning, antagning av studerande och mottagande av studieplats samt för att följa ansökan till utbildning och antagningen av studerande,

3) ge universiteten och yrkeshögskolorna samt anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning de uppgifter som behövs för antagningen av studerande och utvecklandet av antagningen och ordnandet av studierna,

4) informera sökande som blivit utan studieplats om utbildningsmöjligheter,

5) producera uppgifter om sökande och antagna studerande för uppföljning och utvärdering av utbildningssystemet, samt för att

6) genomföra andra funktioner som behövs för antagningen av studerande.

1 a kap.

Högskolornas riksomfattande datalager

6 a §

Datalagret

För centraliserad förvaring och användning av högskolornas uppgifter om studierätter, anmälningar, examina och studieprestationer finns det ett riksomfattande datalager, i vilket datainnehållet i högskolornas register över uppgifter om studerande samlas och genom vilket detta innehåll datasäkert med hjälp av en teknisk anslutning görs åtkomligt för antagningsregistret och högskolornas gemensamma antagningssystem. En högskola får använda datalagret också i sin övriga verksamhet och vid utlämnande av uppgifter till myndigheter och andra högskolor.

6 b §

Teknisk administratör och registeransvariga

I egenskap av teknisk administratör för datalagret svarar undervisnings- och kulturministeriet för datalagrets allmänna funktion och för den tekniska anslutning som behövs för att föra in, behandla och lämna ut uppgifter. Datalagrets tekniska administratör svarar för datalagrets tillgänglighet, integritet och oföränderlighet samt för dess skydd och förvaring. Den tekniska administratören får varken bestämma om uppgifterna i datalagret eller lämna ut dem, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Högskolorna är registeransvariga för den information de fört in och svarar för innehållet i och riktigheten av de uppgifter som de fört in i systemet.

6 c §

Datainnehåll och skyldighet att föra in uppgifter

Högskolorna ska föra in följande uppgifter i datalagret:

1) personbeteckning eller någon annan motsvarande identifikationsuppgift för en person,

2) uppgifter om yrkeshögskoleexamina, högre yrkeshögskoleexamina samt lägre och högre högskoleexamina som personen avlagt samt uppgifter om studieprestationer och vitsorden för dem,

3) uppgifter om personens studierätt inom utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen, högre yrkeshögskoleexamen, enbart lägre högskoleexamen, både lägre och högre högskoleexamen och enbart högre högskoleexamen samt information om mottagen studieplats och anmälan till utbildning som leder till dessa examina.

Undervisnings- och kulturministeriet bestämmer hur varje universitet ska uppdatera innehållet i datalagret.

Högskolorna kan komma överens med huvudmannen för datalagret om att i datalagret föra in sådant datainnehåll ur ett register som högskolan svarar för som är mer omfattande än vad som avses i 1 mom.

6 d §

Utlämnande av uppgifter via datalagret

Högskolan lämnar med hjälp av en teknisk anslutning till antagningsregistret ut de uppgifter i datalagret som avses i 6 c § 1 mom. och som enligt 3 § kan införas i antagningsregistret.

Högskolan beslutar i egenskap av registeransvarig om annat utlämnande av uppgifter via datalagret och svarar för att utlämnandet görs i enlighet med lag.

Undervisnings- och kulturministeriet kan med hjälp av datalagret producera datamaterial som behövs för utvärdering, utveckling, statistikföring samt annan uppföljning och styrning av utbildningen och forskningen.

6 e §

Förvaringstid för uppgifter i datalagret

De uppgifter som avses i 6 c § 1 mom. ska förvaras i datalagret permanent.

10 §

Tillämpning av andra bestämmelser

På antagningsregistret, högskolornas riksfattande datalager och studentexamensregistret tillämpas utöver denna lag vad som någon annanstans i lag bestäms om behandling av personuppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

I datalagret behöver inte föras in de examensuppgifter och uppgifter om studieprestationer som avses i 6 c § 1 mom. 2 punkten och som inte finns i elektronisk form när denna lag träder i kraft. I datalagret behöver inte heller föras in de uppgifter som avses i 3 punkten i det momentet och som gäller studierättigheter som inte längre är i kraft vid lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 18 juni 2013